

Hệ thống Bảo vệ và Biện hộ của California
Điện thoại Miễn cước (800) 776-5746

Quyền được hưởng Công nghệ Hỗ trợ từ Thực thể Nhà nước

Tháng 8 năm 2015, Ấn phẩm #5575.05

1. Thực thể nhà nước là gì?

Luật chống kỳ thị của tiểu bang và liên bang cho người khuyết tật quyền sử dụng công nghệ hỗ trợ trong các chương trình, dịch vụ và hoạt động được cung cấp bởi các thực thể nhà nước. Các thực thể này bao gồm: các cơ quan liên bang như Cơ quan An sinh Xã hội (SSA, Social Security Administration) và Dịch vụ Bưu chính Hoa Kỳ; các cơ quan tiểu bang như Sở Dịch vụ Y tế California (California Department of Health Care Services), điều hành các chương trình Medi-Cal và Dịch vụ Trẻ em California (CCS, California Children's Services), và các Sở Giáo dục, Phương tiện Cơ giới và Phục hồi (Departments of Education, Motor Vehicles [DMV] and Rehabilitation [DOR]); tòa án tiểu bang; khu học chính; các cơ quan của thành phố và quận, và giao thông công cộng.

2. Những luật nào quy định quyền tiếp cận công nghệ hỗ trợ?

Luật Liên bang

I. Mục 504 của Đạo luật Phục hồi (Rehabilitation Act) (Mục 504)

Mục 504 cấm kỳ thị trên cơ sở tình trạng khuyết tật trong các chương trình và hoạt động của các cơ quan liên bang, và các cơ quan khác nhận kinh phí liên bang. Điều này bao gồm việc cung cấp khả năng tiếp cận hiệu quả các chương trình của nhà nước, và cung cấp cho người khuyết tật những điều chỉnh hợp lý về chính sách, thực hành và thủ tục khi cần thiết để cho phép họ sử dụng dịch vụ của nhà nước.

II. Mục 508 của Đạo luật Phục hồi (Mục 508)

Mục 508 quy định các tiêu chuẩn công nghệ điện tử và thông tin cho các cơ quan liên bang. Điều này bao gồm việc cung cấp cho người khuyết tật khả năng tiếp cận và sử dụng thông tin và dữ liệu tương tự như người không bị khuyết tật, trừ khi việc này tạo nên gánh nặng quá đáng cho cơ quan này.

III. Đạo luật Người Mỹ Khuyết tật (ADA , Americans with Disabilities Act)

Tiêu đề II của ADA cấm kỳ thị trên cơ sở tình trạng khuyết tật trong các chương trình, dịch vụ và hoạt động của nhà nước ở cấp tiểu bang và địa phương. Quy định này đã được giải thích để quy định sự bảo vệ tương tự như Mục 504 đối với các chương trình, dịch vụ và lợi ích được cung cấp bởi chính quyền tiểu bang và địa phương.

Luật Tiểu bang California

I. Bộ Pháp điển California (California Government Code) Mục 11135 (Mục 11135)

Mục 11135 cho người khuyết tật quyền được tiếp cận đầy đủ và bình đẳng với lợi ích của bất kỳ chương trình hoặc hoạt động nào do tiểu bang quản lý, hoặc nhận hỗ trợ tài chính từ tiểu bang. Hành vi vi phạm Mục 504 và ADA cũng sẽ vi phạm Mục 11135.

II. Đạo luật Dân Quyền Unruh (Unruh Civil Rights Act) (Đạo luật Unruh)

Đạo luật Unruh cấm bất kỳ tổ chức kinh doanh nào, bao gồm một số cơ quan nhà nước nhất định, kỳ thị trên cơ sở tình trạng khuyết tật. Giống như Mục 11135, hành vi vi phạm Mục 504 và ADA cũng sẽ vi phạm Đạo luật Unruh. Đạo luật Unruh, Bộ luật Dân sự California (California Civil Code) §§ 51, và các điều sau đó.

III. Đạo luật Người Khuyết tật (Disabled Persons Act), Bộ luật Dân sự Mục 54

Bộ luật Dân sự Mục 54 cho các cá nhân có tình trạng y tế và khuyết tật các quyền bình đẳng như công chúng nói chung được sử dụng đầy đủ và miễn phí đường phố, công trình công cộng, cơ sở y tế, và những nơi công cộng khác. Giống như Mục 11135, hành vi vi phạm Mục 504 và ADA cũng sẽ vi phạm Bộ luật Dân sự California Mục 54.

Đạo luật Người Khuyết tật, Bộ luật Dân sự California § 54, và các điều sau đó.

3. Các luật này bảo vệ những đối tượng nào?

Các luật liệt kê ở trên áp dụng cho quý vị nếu quý vị là "người khuyết tật", và "đủ điều kiện" cho các chương trình, lợi ích hoặc hoạt động của nhà nước. Quý vị "đủ điều kiện" cho lợi ích, chương trình hoặc hoạt động của một thực thể nhà nước nếu quý vị thỏa mãn các tiêu chí tham gia cơ bản, có hoặc không có điều chỉnh hợp lý về chính sách, thực hành thủ tục của chương trình. 28 Bộ Quy chế Liên bang (C.F.R., Code of Federal Regulations) § 35.104. Điều này có nghĩa là quý vị có thể đủ điều kiện ngay cả khi quý vị cần điều chỉnh hợp lý để tham gia.

Luật Liên bang

Tiêu đề II của ADA bảo vệ người khuyết tật không bị kỳ thị bởi các doanh nghiệp tư nhân. Theo ADA, khuyết tật nghĩa là:

- I. Có tình trạng suy yếu về tâm thần hoặc thể chất mà hạn chế đáng kể tối thiểu một hoạt động quan trọng trong cuộc sống của quý vị (chẳng hạn như chăm sóc cá nhân, làm việc tay chân, đi bộ, nhìn, nghe, nói, thở, học tập, hoặc làm việc).
 - a. Điều này bao gồm hạn chế về chức năng quan trọng của cơ thể (chẳng hạn như hệ miễn dịch, tăng trưởng tế bào bình thường, tiêu hóa, ruột, bàng quang, não, hô hấp, , tuần hoàn, nội tiết, và chức năng sinh sản); hoặc
- II. Có hồ sơ về tình trạng suy yếu đó (chẳng hạn như tình trạng thuyên giảm); hoặc
- III. Được coi là có tình trạng suy yếu đó (chẳng hạn như một người có những vết bỏng nặng nhưng không có tình trạng suy yếu).

42 Bộ luật Hoa Kỳ (U.S.C., United States Code) § 12102(2); 28 C.F.R. § 35.104.

Luật Tiểu bang

Trái với luật liên bang, luật tiểu bang chỉ quy định "hạn chế" của một hoạt động quan trọng trong cuộc sống chứ không phải là "hạn chế đáng kể" của

một hoạt động quan trọng trong cuộc sống. Bộ Pháp điển California (California Government Code) § 12926.1(d) Bộ Pháp điển California §§ 12926(j)(1)(A), (m)(1)(B)(i).

4. Các luật này cấm hình thức kỳ thị nào?

Luật này cấm các thực thể nhà nước thực hiện bất kỳ hành động nào nhằm mục đích hoặc có tác dụng từ chối người khuyết tật đủ điều kiện bất kỳ quyền, đặc quyền, lợi thế, hoặc cơ hội nào mà những người khác được hưởng. Việc một thực thể nhà nước không cung cấp cho quý vị công nghệ hỗ trợ có thể cấu thành hành vi kỳ thị nếu hành vi đó liên quan đến bất kỳ hành động nào sau đây:

- I. Sử dụng các tiêu chí về tính đủ điều kiện mà có thể lọc ra những người khuyết tật đủ điều kiện; 28 C.F.R. § 130(b)(8).
- II. Từ chối quý vị một cơ hội bình đẳng được tham gia vào, hoặc được hưởng lợi từ, bất kỳ chương trình, lợi ích của hoạt động của một thực thể nhà nước nào; 28 C.F.R. § 130(b)(1));
- III. Cung cấp cho quý vị lợi ích hoặc dịch vụ khác biệt hoặc riêng biệt so với lợi ích hoặc dịch vụ được cung cấp cho người khác, trừ khi điều đó là cần thiết để cung cấp lợi ích hoặc dịch vụ cho quý vị một cách hiệu quả; 28 C.F.R. § 130(b)(1), (2);
- IV. Không tổ chức dịch vụ, chương trình và hoạt động trong môi trường tích hợp nhất phù hợp với nhu cầu của quý vị; 28 C.F.R. § 130(d);
- V. Sử dụng các tiêu chí và phương pháp quản lý mà từ chối khả năng quý vị được tiếp cận các chương trình và hoạt động của nhà nước; 28 C.F.R. § 130(b)(8);
- VI. Dung túng sự kỳ thị bằng cách cung cấp hỗ trợ đáng kể cho bất kỳ cơ quan nào kỳ thị trên cơ sở tình trạng khuyết tật; 28 C.F.R. § 130(b)(1)(v);
- VII. Chọn các địa điểm mà có tác dụng loại trừ quý vị, từ chối lợi ích của quý vị, hoặc khiến quý vị phải chịu sự kỳ thị; 28 C.F.R. § 130(b)(4)(i); hoặc
- VIII. Sử dụng các tiêu chí kỳ thị trong việc lựa chọn nhà thầu hoặc cấp giấy phép và chứng nhận. 28 C.F.R. §§ 130(b)(5), (6).

5. Trong trường hợp nào thì một thực thể nhà nước phải cung cấp thiết bị hỗ trợ để cho phép tôi tham gia chương trình của nhà nước?

Một thực thể nhà nước phải cung cấp cho quý vị công nghệ hỗ trợ cho phép quý vị tham gia chương trình của nhà nước nếu công nghệ đó: 1) là "hỗ trợ hoặc dịch vụ phụ trợ" cho phép quý vị giao tiếp hiệu quả; hoặc 2) là điều chỉnh hợp lý về chính sách, thủ tục hoặc thực hành của thực thể đó, trừ khi điều chỉnh đó gây nên gánh nặng tài chính quá đáng hoặc thay đổi về cơ bản chương trình của nhà nước. Các thực thể nhà nước cũng phải cung cấp hỗ trợ và dịch vụ phụ trợ khi cần thiết để đảm bảo rằng người khuyết tật có cơ hội bình đẳng được hưởng lợi từ hàng hóa và dịch vụ của họ. 42 U.S.C. § 12130. Cung cấp công nghệ hỗ trợ là một trong những cách mà các thực thể nhà nước có thể hỗ trợ quý vị. Tuy nhiên, một thực thể nhà nước không phải cung cấp công nghệ hỗ trợ nếu nó là "thiết bị cá nhân" mà quý vị sẽ sử dụng bất kể quý vị có tham gia chương trình của nhà nước hay không.¹

Hỗ trợ và Dịch vụ Phụ trợ

Các thực thể nhà nước phải cung cấp cho người khuyết tật đủ điều kiện "hỗ trợ và dịch vụ phụ trợ" thích hợp để cho phép họ giao tiếp hiệu quả khi nộp đơn xin tham gia hoặc khi tham gia một chương trình của nhà nước. 42 U.S.C. §§ 12103; 28 C.F.R. §§ 35.160(a), (b).

Sau đây là ví dụ về hỗ trợ và dịch vụ phụ trợ:

- Thông dịch viên đủ điều kiện, người ghi bài, dịch vụ phiên âm, văn bản tư liệu, trao đổi bài ghi, bộ khuếch đại điện thoại cầm tay, thiết bị trợ thính. Điện thoại tương thích với thiết bị trợ thính; tạo phụ đề mở và đóng, thiết bị viễn thông; màn hình văn bản video, v.v.;
- Người đọc đủ điều kiện, văn bản được ghi hình, ghi âm; Tư liệu bằng chữ Braille, tư liệu in chữ to, v.v.;

¹ Để biết thêm thông tin, xem Bộ Tư pháp Hoa Kỳ (U.S. Department of Justice), *Effective Communication* (Giao tiếp Hiệu quả), tại <http://www.ada.gov/effective-comm.htm>

- Cung cấp hoặc điều chỉnh trang bị hoặc thiết bị; và các dịch vụ và hành động tương tự khác. 28 C.F.R. §35.104.
- Một số công nghệ có thể đủ điều kiện theo mục này bao gồm phần mềm đọc màn hình JAWS, ZoomText, phần mềm nhận dạng giọng nói Dragon Naturally Speaking, và Phiên âm Thời gian thực Âm thanh Có phụ đề (CART , Captioned Audio Realtime Transcription). Cũng có thể bao gồm một số công nghệ khác để hỗ trợ giao tiếp.

Trong quá trình xác định hỗ trợ và dịch vụ phụ trợ nào là cần thiết, thực thể nhà nước phải cân nhắc trước hết yêu cầu của cá nhân. Thực thể đó phải cung cấp hỗ trợ và dịch vụ dưới các hình thức có thể tiếp cận, một cách kịp thời, và theo cách nhằm bảo vệ quyền riêng tư và sự độc lập của người khuyết tật. Các yếu tố khác được cân nhắc khi xác định sự phù hợp của hỗ trợ hay dịch vụ phụ trợ bao gồm:

- I. Phương thức giao tiếp mà cá nhân đó sử dụng;
- II. Tình chất, thời gian và sự phức tạp của giao tiếp liên quan; và
- III. Môi trường diễn ra giao tiếp. 28 C.F.R. §35.160(b).

Các thực thể nhà nước liên hệ qua điện thoại với người dân phải cung cấp hệ thống viễn thông để giao tiếp với những người bị khuyết tật về thính giác hay khả năng nói. 28 C.F.R. §35.161. Các hệ thống này bao gồm TTY (điện thoại văn bản), dịch vụ tiếp âm từ xa bằng video, VRI (thông dịch từ xa bằng video), điện thoại video và các thiết bị tương tự.

Điều chỉnh Hợp lý

Các thực thể nhà nước phải điều chỉnh hợp lý các chính sách, thực hành, và thủ tục của họ khi cần thiết để đối xử bình đẳng với người khuyết tật. 28 C.F.R. § 35.130(b)(7). Điều này bao gồm yêu cầu phải thay đổi hoặc điều chỉnh hợp lý chính sách, thực hành và thủ tục của họ để tránh kỳ thị, ngay cả khi chính sách của họ không cố ý gây ra sự kỳ thị. Ví dụ, một cơ quan có thể phải thay đổi chính sách thu mua của mình để đảm bảo rằng bất kỳ thiết bị vi tính nào cơ quan đó mua đều có thể cho người khuyết tật tiếp cận.

Người khuyết tật có trách nhiệm yêu cầu điều chỉnh hợp lý, và có thể phải cung cấp bằng chứng y tế là người đó có nhu cầu điều chỉnh liên quan đến tình trạng khuyết tật. Bằng chứng y tế không phải cho biết tính chất của

tình trạng khuyết tật. Bằng chứng y tế chỉ phải cho biết những hạn chế là kết quả của tình trạng khuyết tật và, nếu có thể, đề xuất các điều chỉnh hợp lý hoặc thiết bị công nghệ hỗ trợ có thể giúp cho phép tiếp cận. Nếu một điều chỉnh hợp lý được cho phép thì cơ quan nhà nước phải trả tiền cho điều chỉnh đó. 28 C.F.R. § 35.130(f).

Thực thể nhà nước không phải cung cấp công nghệ hỗ trợ nếu điều đó sẽ tạo ra gánh nặng tài chính quá đáng cho thực thể nhà nước xét đến nguồn lực của toàn cơ quan, hoặc làm thay đổi về cơ bản tính chất của dịch vụ hay chương trình của nhà nước. Tuy nhiên, thực thể đó phải cung cấp hỗ trợ hoặc dịch vụ thay thế, nếu tồn tại, mà sẽ không gây ra gánh nặng quá đáng hoặc thay đổi về cơ bản. Người phụ trách của một thực thể nhà nước phải ra quyết định của thực thể đó rằng một điều chỉnh được yêu cầu sẽ dẫn đến thay đổi về cơ bản hoặc gánh nặng quá đáng và quyết định đó phải có văn bản nêu lý do cho quyết định. 28 C.F.R. §§ 36.104; 35.164.

Thiết bị Cá nhân

Một thực thể nhà nước không phải cung cấp công nghệ hỗ trợ mà quý vị sử dụng khi không tham gia chương trình của nhà nước. Công nghệ hỗ trợ này bao gồm: thiết bị cá nhân, như xe lăn; thiết bị được kê toa cho cá nhân, như kính thuốc hoặc máy trợ thính; người đọc dùng cho mục đích hoặc học tập cá nhân; hoặc các dịch vụ có tính chất cá nhân bao gồm hỗ trợ trong việc ăn uống, đi vệ sinh, hoặc mặc quần áo. 28 C.F.R. § 35.135.

6. Tôi có thể làm gì nếu tôi nghĩ rằng thực thể nhà nước từ chối yêu cầu về công nghệ hỗ trợ của tôi một cách bất hợp pháp?

Nếu quý vị tin rằng một thực thể nhà nước từ chối yêu cầu về công nghệ hỗ trợ của quý vị một cách bất hợp pháp, hoặc kỳ thị quý vị trên cơ sở tình trạng khuyết tật của quý vị, quý vị có thể: nộp than phiền hoặc kháng cáo nội bộ với thực thể nhà nước đó; nộp khiếu nại hành chính cho cơ quan liên bang có thẩm quyền về thực thể nhà nước đó; hoặc nộp đơn kiện. (Trong các tình huống về việc làm, nhân viên của các thực thể nhà nước nên bắt đầu bằng cách nêu lo ngại với Cán bộ phụ trách Cơ hội Việc làm Bình đẳng [EEO, Equal Employment Opportunities] của thực thể đó).

Than phiền Nội bộ

Quý vị có thể hỏi điều phối viên ADA hoặc 504 của thực thể nhà nước về thủ tục than phiền hoặc kháng cáo nội bộ của thực thể đó, và cách nộp than phiền hoặc kháng cáo. Nếu quý vị là nhân viên nhà nước, quý vị có thể hỏi cán bộ phụ trách EEO của cơ quan chủ quản của mình. Quý vị nên nộp than phiền nội bộ càng sớm càng tốt.

Khiếu nại Hành chính

Bất kể quý vị có nộp than phiền nội bộ hay không, quý vị có thể nộp khiếu nại hành chính cho cơ quan liên bang có thẩm quyền về thực thể nhà nước mà quý vị đang khiếu nại. 28 C.F.R. § 35.170(a). Cơ quan liên bang phải nhận được khiếu nại của quý vị không muộn hơn **180 ngày** kể từ ngày bị kỳ thị. 28 C.F.R. § 35.170(b). (Với các tình huống về việc làm, nhân viên nhà nước yêu cầu điều chỉnh hợp lý liên quan đến công việc nên nộp khiếu nại cho Ủy ban Cơ hội Việc làm Bình đẳng [EEOC, Equal Employment Opportunities Commission]). Nếu quý vị không biết cơ quan liên bang nào có thẩm quyền về thực thể nhà nước đó, quý vị có thể nộp khiếu nại cho Bộ Tư pháp (DOJ, Department of Justice) Hoa Kỳ, nơi sẽ chuyển khiếu nại của quý vị cho cơ quan thích hợp. 28 C.F.R. § 35.170(c).

Địa chỉ của DOJ là:

Disability Rights Section
Civil Rights Division
U.S. Department of Justice
P.O. Box 66738
Washington, DC 20035-6738

Để biết thêm thông tin, vui lòng xem:

http://www.ada.gov/fact_on_complaint.htm

Đơn kiện

Bất kể quý vị có nộp than phiền nội bộ hoặc khiếu nại hành chính hay không, quý vị có thể nộp đơn kiện tại tòa tiểu bang hoặc liên bang. Nếu quý vị muốn kiện một thực thể nhà nước để đòi bồi thường tài chính, trước hết quý vị phải nộp Yêu cầu đòi bồi thường do Sai lầm của Chính phủ trong vòng **sáu tháng** kể từ ngày quý vị bị thiệt hại. Bộ Pháp điển California §§ 810-996.6. Ngay cả khi quý vị không đòi bồi thường tài chính, thủ tục tố tụng của tòa có thời hạn nộp đơn chặt chẽ gọi là thời hiệu khởi

kiện. Các đạo luật được thảo luận ở đây thường có thời hiệu là **hai năm**. Tuy nhiên, quý vị nên tham khảo với luật sư về các thời hạn, và các vấn đề khác, trước khi nộp đơn kiện.

7. Có các nguồn lực nào?

Nguồn lực

- I. http://www.dds.ca.gov/AT/at_network.cfm Mạng Công nghệ Hỗ trợ California (California Assistive Technology Network) - Phòng Phục hồi, kết hợp với những người dùng Công nghệ Hỗ trợ (AT, Assistive Technology), nhà cung cấp AT và cơ quan tiểu bang, điều phối các nỗ lực của California nhằm mở rộng và cải thiện khả năng tiếp cận AT theo Đạo luật Công nghệ năm 1993. Nhiệm vụ chính của Mạng AT là nhằm:
 - a. Giảm bớt các rào cản mà người khuyết tật thường gặp phải khi xin AT.
 - b. Thúc đẩy nâng cao nhận thức của công chúng về những gì AT có thể làm cho người khuyết tật.
 - c. Xây dựng chiến lược để giảm sự chông chéo giữa các cơ quan tiểu bang và các tổ chức trợ giúp khác.

Mạng AT duy trì một cơ sở dữ liệu về nguồn lực và các nhà cung cấp AT ở California, và có thể giúp tìm các nguồn AT cho các tình trạng khuyết tật cụ thể. Giới thiệu đến các nhóm cung cấp hướng dẫn về AT và đến các nguồn kinh phí cho AT tiềm năng.

- I. Trung tâm Sống Độc lập California (California Independent Living Centers). Để xem danh sách các trung tâm sống độc lập theo quận, vui lòng xem: <http://www.rehab.cahw.net.gov/ILS/ILC-List.html>.
- II. www.Askjan.org – Mặc dù trang web của chính phủ liên bang này được thiết kế cho các tình huống về việc làm, nó cũng có thông tin tốt về nguồn lực công nghệ hỗ trợ.

Disability Rights California nhận kinh phí từ nhiều nguồn, để xem danh sách hoàn chỉnh các nhà tài trợ, vào trang <http://www.disabilityrightsca.org/Documents/ListofGrantsAndContracts.html>.